

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám, Gergurov-féle házban,
ahova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A bácsmegeyi nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és esztőtörtökön.
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt
50 kr. — Egy óra 85 kr.
Egyes szám ára 10 kr., a vasárnapi szám 15 kr.

Haza és szabadság.

Üdv és a történelem muzsája örök felejthetlensége legyen feleségesen uralkodó királyunknak e két magasztos szóért, melyet f. hó 8-án a parlament két háza fogadásakor kiejtett, — érdeemesek, hogy márványba véssenek örök emlékezetre, különösen a jövő uralkodóinkra nézve. Hosszu vizsontagságos élettapasztalat, — midőn 19 év a fejedelem és nemzet közötti bizalmatlanságban telt el, és a kiegyezés hajnala csak azután virradt fel, — mondatja vele a szavakat, melyek varázs hatása alatt, a népek és fejedelmek örök tanúságaul, kezdődött új, mozgalmas politikai életünk, — és lett Magyarország és általa a haldokló Ausztria számot tevő tényező Európá népei sorában.

Csudálatos, de szabadsághőseink, Boeskey, Bethlen és Rákóczy magasztos nagy céljai, melyek a haza és szabadságban lettek kifejezést, újra feléledtek; — maga az imádott király agg korában karolta fel azokat élettapasztalás általi megszentelt mély meggyőződéssel; — a Habsburgok nemes ivadéka elismeri és elmondja azokat nyíltan, szemben a magyar nemzettel. Változnak az idők és esudálkozva állunk meg a Lipót féle idők sanyargatásai, az eperjesi vértörvényszék előtt, — midőn: „szabadság itten hordozák véres zászlóidat: s elhunytanak legjobbaink a hosszú harez alatt” — másként van az most; a fejedelmi szó érvényt szerzett a régi szabadság hősei, bukott zászlói jelszavainak, me-

lyek egykor vérárba lettek fulasztva.

A jól értett dinasztikus érdekek ezen időben, midőn nemzet és fejedelem kölesönösen hódoltak egymásnak, e jelszavakat magáévá tette, mivel az összeesik a nemzetével, — egyik a másiknak oszlopa.

Midőn igen sötét volt még Ausztriában, már Orániai Vilmos, Angolhon, meghódításakor azt mondá, „hogy az angol szabad legyen, mint a gondolat!” és ezen magas röptü eszme, állapítá meg azután az angol politikai szabadságot és vele a világ uralmát, — ez, mivel legelőször is ő hirdette ki önkényileg a sajtószabadságot, — és az egyént ő szabadtá fel békóiból, — ha a haza alkotmányát lábbal nem tiporja, boldoggá tette volna hazánkat, a lángelméjü de politikai alkotásainba szerenesétlen II. József alatt; teljes érvényesülést csak most nyert dicsően uralkodó fejedelmünk alatt.

Nálunk a haza, és a vele összekötött, tőle el nem választható szabadság nem pusztá ideál és elmélet, az az anyagi élet haladása, — mindenféle boldogulásunknak egyedüli kulcsa, — ezen két szó Magyarhonnak, e a kelet szélén exponált államnak, valóságos létfeltétele.

Ezt érzi, tudja a dinasztia, és erre sulyt is fektet, mivel Ő-felségének nagy tapasztalatok árán szerzett meggyőződése, adja az ég, hogy vezérelvül megmaradjon a jövő uralkodóinak is.

Majorosi.

Érettünk fáradnak!

Nagy küzdelem folyik az ország-házban. A képviselőválasztások fölött való bíraskodásról szóló törvényjavaslat van a szőnyegen. Isteni tett volna ugy, ahogy Apponyi Albert gróf kigondolta. Sajnos azonban, hogy pártvezérünk nemes lelkének az a legszebbik virága összetiporva, megtépve, porosan, sárosan, a kormánypárt céljainak megfelelőleg átalakítva került a ház asztalára.

Az ellenzéki szónokok ugyan mindent elkövetnek, hogy visszanyerje eredeti szépségeit; tudják, hogy a mai alakjában veszedelmeket hord a méhében. De hiába czáfoltgatják megdönthetlen érvekkel; napfényes igazságokkal támogatott módosításait a kormánypárt parancsszóra és a legbántóbb satyrával szavazza le.

Különösen bennünket bácskaiakat érdekel közelről ennek a tusának a kimenetele. Aggodó szívvel várjuk, hogy milyen törvény válik ebből a javaslatból. Nem csoda.

Bő tapasztalataink vannak választási ügyekben. Tudjuk nagyon jól, hogy mit ért eddig minálunk a polgári szabadság és jog, ha hatalmi érdekekről volt szó. Még nem feledhetünk el Pulszky Ágoston kulai dolgait, Lebach László bujdosásait, Eremit Bogolyub és Nikolics György esetét, Latinovics Ernő esendörös diadalát Paul Kálmán fölött.

Mintha rónaságaink a közigazgatási tisztviselőket azért fizette volna a nép, hogy politikával foglalkozzanak és nem administratióval. Akárhányszor csak a választások után vette észre az a szegény ellenzéki képviselőjelölt, hogy nem is politikai ellenféllel, hanem inkább anyagi hasznok harácsolása céljából egyesült

Jelzalog-kölesönök

15 évtől 50 évig terjedhető vizsgálatszfizetés mellett

törlesztéses pénzkölesönök a legelőnyös feltételek mellett kaphatók gyors lebonyolítással itt egy a szerb nyelvet bíró egyén gyakornokul felvétetik.

Az ingatlan és földhitel kölesön intézetnél

Zombor, Kossuth-utca, a takarékpénztár mellett, **Szlávy-féle** házban.

bünbandával állott harcban. A kormánypart a legtöbbször a legaljasabb módon használta ki a tisztviselőket és a közrend fenntartására hivatott rendőrséget pártcélokra. Nem is olyan régen Bács-Bodrog vármegyében az ellenzékkel szemben megfélekedtek minden tisztességről és becsületeségről.

Micsoda fogalma lehet a képviseleti rendszerről annak a polgárnak, akinek a szemei előtt fogdossák össze a köztisztviselők a választókat és erőszakkal, csendőrök fedezete alatt szállítják a szavazó urnához, mint a tolvajokat és a rablókat szokás.

Alkotmányos szabadságunkért irigyelnek bennünket a világ összes népei. Abban a hiszemben vannak, hogy nálunk eszményi jogrend uralkodik. Azt mondják, hogy ennél méltóbb jutalma nem is lehetne ezer éves kín-szenvedéseinknek. Még Li-Hung-Cseng, a kínai alkirálynak is az a véleménye rólunk, hogy megérdemeltük nagy boldogságunkat. Szerinte erőlyes nemzet a magyar, lángolóan szereti hazáját és ez által sok barátot szerez magának.

Elhinnők mi bácsmegyei ellenzékiek is nagyon szívesen, hogy a politikai szabadság a legnagyobb gyönyörűség a világon, csak lett volna már egy kis részünk benne. A kormánypartiakra nézve ünnep, ha képviselőt kell választani. Minél magasabb hivatala van valakinek a megyében, annál több csendőrt kap a keze alá. Akit be nem tettek választási elnök-

nek vagy bizalmi férfiúnak, azt kocsira ültették és a szavazókat hordatták be vele. A főispán vagy a polgármester nevében beszélt akkor az ilyen lóto-futó valamennyi. Felhasználtak az ijesztgetéstől az ígérgetésig, a krokodilkönnyes kunyorálástól az erőszakig minden eszközt, hogy czélt érjenek.

Hanem azután jaj is volt annak, akinek a szilárdsága ellenállott a meggyőzés eme mérges nyilainak. Ha nem volt elég hatalma és befolyása, hát egész életében az elvűségét sirathatta. Nincsen olyan kínai hóhér, amely kegyetlenebbül tudott volna kínozni ezeknél.

A legközönségesebb falusi jegyző is teljhatalommal rendelkezik a választások alkalmával a csendőrökkel. Lázár Jenő gróf idejében, a veprováci jegyző valóságos irtó háborút folytatott a nemzeti párt ellen a csendőrség élén. Nagyobb szemérmelenséggel még senkisémet élt vissza hatalmával.

Ellenzéki férfiak ellen akárhányszor állítólagos bűncselekmények miatt is megindították a hajsztát: míg a kormányparti bűnösökkel szemben a iustitia kiejtette kezéből a pallost.

Az a jegyző, a ki sikkasztások miatt félt a büntetéstől, rendszeren párt-célokból elkövetett gyalázatosságok által szerezte meg a büntető törvénybe ütköző cselekményeire az elnézés fátylólat.

Nem csoda tehát, ha aggodó szívvel kísérjük figyelemmel a kuriai

biráskodásról szóló törvényjavaslat sorsát.

Ha megfelelő alakban válik törvényé, akkor lehet reményünk, hogy kimenekülünk abból a posványból, amelybe a választási visszaélések döntötték vármegyénket.

Adja az Isten, hogy az ellenzéki pártok összetartása és lelkesedése diadalra vigyék Apponyi Albert elveit,

Elmondhatjuk, hogy manapság főképen mi érettünk, a bácsmegyei ellenzéki polgárok jogaiért harcolnak a képviselőházban.

Kacagó.

Levelezés.

Egyházi dalegyesület Bács-Keresztúron.

A maga idején a bács-keresztúri kántorság bőltőtese nagy agitációkra szolgáltatott alkalmat. Az érdektényezők a furfang egy nemétől sem riadtak vissza, hogy önzéssel párosuló czéljaikat elérhessék. Az agitátorok sorában különösen kitűnt egy tényező, a ki még felsőbb hatóságának intézkedését is kész volt pellengérré állítani, csak hogy kedvelt jelöltjét győzelemre segítse. Természetesen kijárt eme furfangért egy kis hatósági rendreutasítás és körörmre való koppintás a a körösi gör. kath. püspök saját belátását követve, püspöki joghatásköréből kifolyólag olyan kántort nevezett ki Bács-Keresztúrra, ki képességénél fogva az igényeknek minden tekintetben megfelelni képes legyen.

Az új kántor, nevszerint *Monofio György*, állásának elfoglalása után legott hozzáfogott egyházi dalegyesület szervezéséhez s rövid idő alatt annyira kiképezte közönséges földmivelőkből álló dalárdistáit, hogy azok ma úgy énekelnek négyesben, mintha kiskoruktól kezdve tanulták volna a kottát. A jámbor keresztúri atyafiak, kik : maga idején, mások által félrevezettetve, egyik-má-

TÁRGYA.

Következetlenség a szerelemben.

(A „Z. és V.“ eredeti lárcája.)

— Nem, igazán mondom magának, hogyha már ily bizalmasan beszélünk róla, nem voltam én soha szerelmes abba a Szalóky Péterbe. Talán a kelleténél jobban érdeklődtem utána, de szerelemről . . . szó se volt.

— Ne mondja, ! Pedig lassa, a jelek, . . . no meg maga a kisasszony . . .

— Az ám ! Tudnak is maguk a jelekből következtetni ! Micsoda jelek mutathattak például arra, hogy én szerettem volna Szalókyt ! S aztán, ha voltak is . . . Majd megmondom magának, hogy mi volt az, a mit maguk szerelemnek képzeltek. Előre bocsátom, hogy én se plátói, se amolyan, de semmiféle szerelemben nem hiszek. Talán volt . . . valamikor, — a mikor még nem kellett a mennyasszonynak a hozományával a vőlegénynek adósságait kifizetni, vagy még abban az árkádiai időkbén, mikor még a menyasszonyt vették és nem a vőlegényt..

— Lassa, lusa, az ember így, magát látva, el se hinné, hogy maga annyira szkeptikus.

— Hja, én ráértem a lánybrándok mellett kissé józanul is gondolkodni ! Maguk persze az ilyenre minket képtelennek tartanak . . . De vegyük elő csak Szalóky Pétert.

— Meg a maga . . .

— Kérem, kérem, majd csak azután tessék szólni. Szalóky Péter, tagadhatatlan, csinos, fess gyerek, a kin mindenkinek megakad a szeme ; tegyük föl, hogy jobban rendezhessük a dolgot, hogy az enyém is. Aztán meg Szalóky Péter olyan ember, aki akkor is megérzi a női pillantásokat, mikor a háta közepére esnek. Ha pedig egy ilyen jó kezébe találja, akkor szívesen ríposztolja, a mihez különben jól ért. No ugye hogy ilyen a Szalóky Péter ?

— Tökéletesen kisasszony, tökéletesen !

— Mivel pedig véletlenül az én pillantásom volt olyan szerencsés, hogy Szalóky májág hatolhasson, természetes, hogy irigylet szellemly leitem. A barátomim oda-súgtak : „Te — ez a Szalóky fűzét szerelmes beléd !” „Nem láttad, hogy nézett utánad ?” — „Isten bizony, egy negyed óráig le nem vette rólad a szemét !” Mikor sétáltam, hal-

lottam, mikor valaki a hátam megett oda-súgott a társának : „ . . . Ez az, ez az. A Szalóky ideálja. A lány papája ellenzi, mert Szalókyknak hosszúak a pillanatnyi pénzzavarjai. De azért elveszi.” — No ugye hogy ilyeneket beszéltek városszerte ?

— Szörül szóra, betűről betűre.

— No most ezzel kettőt értek el. Az egyik az, hogy én . . .

— Csakugyan szerelmes lett Szalókyba !

— Bocsánat, nem ; vagy ha már úgy akarja, nem egészen úgy. A sok minden beszélgetés alatt én elhittem, hogy Szalóky szerelmes én belém, Szalóky pedig elhitte (azt hiszem nála könnyebben is ment) hogy én belé vagyok bolondulva.

— No és egyik se lett volna ?

— Ugyan kérem, hát olyan unalmas vagyok én, hogy a cáfolásomnak nem győzi a végít várni ?

— Ó kérem, sőt ellenkezőleg. Hanem a kíváncsiság . . .

— Menjen, — maga *férfi* ! — Hát nekem is csak van hűségom (és ugyan kérem, kinek nincs ?) és az én hűségomnak is hízelt, hogy a város legszebb fiatal

sik kandidátus javára élethalálharczra kardoskodtak, nem egyszer felsóhajtának: Csak most látjuk, minőnek kell lenni az egyházi énekek és milyen kántorra van szüksége a mi községünknek!

Ha tekintetbe vesszük ama körülményt, hogy az itteni rusznjakok dalérzéke iskolázatlanság következtében nagyon is fejletlen, úgy annyira, hogy Keresztúr községének közel 8000 lakosa közül alig akadt tiszta hanggal és csak némi dalérzékkel bíró ember, — s ha tekintetbe vesszük, hogy a csufosan elbukott érdekelt tényezők és agitátorok az új kántor működése ellen mindennemű akadályokat gördíteni igyekeznek, úgy meg kell adni, hogy Monojlo György óriási fáradságot fektetett működésére. — Ez alkalommal szükséges megemlékeznünk *Kamenca László* ottani községi tanítóról is, ki mindennemű anyagi érdek nélkül, csak az ügy iránti lelkesedésből a dalegyesület érdekében nem kisebb munkát fejtett ki, mint maga a kántor. Az elismerés mindkettőjüket illeti.

Csak előre a megkezdett úton! Hadd tanuljanak a mi jó rusznjakjaink is valami szepet, valami nemeset!

Szócso.

A játék a beszéd-értelemgyakorlat szolgálataiban.

— Első díjjal jutalmazott pályám. —

A r. k. tanítóegylet dísznyilvános felolvastatásánál **Vrabely Gula.**

(Folytatás.)

Dolgozatom egy helyén azt mondtuk: *a tanító igyekezzék a gyermeki lélekbe belátni és annak minden, legkisebb jelenségeiről tudomást szerezni.*

Ha más nem szólna a játék szükséges volta mellett, e pár sor követelné, hogy módszertani eszközeink közé haladéktalanul fölvegyük, mert rég el van döntve már, hogy a játék folyama alatt a gyermek *őszinte, nyílt* lesz, melynél fogva *jelleme, hajlamai* felismerhetők, valamint őszinteségében hibáit és erényeit is bemutatja. A ki a gyermeket is-

merni akarja, szülő, avagy tanító, az játssza. Játék közben, a mondaszavai szerint: „kibuvik a széna zsakból!” s így a figyelmesen szemlélő látja, amint a „*jószívű*” megontja játékait, sőt egészen is átengedi; az „*irigy*” igyekszik más örömét elrontani; a „*veszekedő*” mindig keresi az alkalmat, hogy társait bosszantsa; az „*ingerlékeny*” könnyen haragra lobbán, ki is békül; a „*makacs*” nem enged; az „*önfejűt*” nem lehet belátásra bírni; a „*vezérszerepre hivatott*” parancsol, felsőbbeséget gyakorol, stb. S ha ilyenkor, — játék közt, a gyermek lármásabb, az nem baj. „A vidám gyermek — jó gyermek” — szokták mondani, s a derült kedélyhangulat, rózsás kedv, nevetés, csintalanság nem róható fel bűnyanánt. Az a tűz, a mely bennük lángol, idővel — tapintatos vezetés mellett — sok szépre, nemesre és jóra fogja őket sarkalni.

A játék az élet iskolájának *első folyamata*, oly *eszköz*, melynek jó avagy rossz alkalmazása által a gyermek hozzászokik egyhez máshoz, melytől nehéz lesz idővel eltéríteni. E mellett az örökös mozgás, a játszólátás-futás, labdázás, ugránczolás, kibálás *fejleszt* és *edzi* a tagjait, s azok *ügyességét, hajlékonyságát*, szóval a *testi erő* gyarapodását eredményezi. Itt edződnék *érzékei*; a látás élesül, az izlés nemesül, a hallás és tapintás finomul.

A játéktekvek gondololása, rendezése, keresztülvitele gondolkozásra készíti a lelket, élénké teszi szellemét, vidámmá kedélyét.

Játék közben tanul folyékonyan beszélni, a számokat ismerni, a rajzolást, faragást itt kísérli meg először.

A játék az élet első költészete; ebből sarjadzik ki a barátság nemes növénye. Kinek ne jutna eszébe e helyütt az általános ismert mondas: „Palatinus Pista gyere ki!” — a melynek történetéből következtethetünk későbbi életére.

Nyitott könyv leszen a gyermek szíve, az olvasni tudó, ha betekint, sok észszerű utasítást kap, s nagyon megkönnyíti az iskolai évek későbbi munkáit.

A mennyiben pedig a játék a gyermeknek az, a mi őt szórakoztatja, e pont alatt, szölok mindjárt a mesékről s a versekről is, a melyek a tanító szemében azonban lényegesen elütnek a játéktól.

(Folyt köv.)

Politikai hírek.

A mezőgazdasági termények hamisítása ellen. A mezőgazdasági termények, termékek és czikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895: XLVI. törvényczikk végrehajtása tárgyában a kereskedelemügyi és földmívelésügyi miniszterek teljes megállapodásra jutottak, úgy, hogy a földmívelésügyi miniszter a végrehajtási rendelet a belügyi és kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértőleg már ki is adta. A kibocsátott és a hivatalos lap legközelebbi számában megjelenő rendeletben teljesen érvényre jut azon álláspont, hogy a kereskedelmi szabad forgalom teljes biztosítása mellett, a mezőgazdaságra fontos termények és termékek hamisításának meggátolása és előforduló esetben szigorú megtorlása által a mezőgazdasági termelésben a tekintetben a legmesszebbre menő védelem nyújtassék, egyúttal azonban a kereskedelem is a tisztességtelen verseny ellen oltalmat találjon. A kiadott rendelet a forgalom szabályozására a tej, margarin, vetőmagvak és műtrágyák iparszerű elárúsításánál állapít meg bizonyos kötelező megjelöléseket, illetve a nevezett czikkek neveit és esetleg minőségét mutató alkalmazását, melyek az ezekkel elkövethető hamisítások ellenőrizhetése és kideríthetése szempontjából okvetlenül és már azért is szükségesek, hogy a törvény által elrendelt hatósági ellenőrzés gyakorlásával az érdekelt üzletkörök minden fölösleges zaklatástól megóvassanak. E rendőri természetű rendelkezések a végrehajtási rendelet keltétől számított három hónap mulva lépnek életbe.

A vidéki városoknak nyújtandó újabb építési adókedvezményekről már régebben törvényjavaslatot nyújtott be a pénzügyminiszter. A javaslat élénk érdeklődést keltett a vidéki városokban, a melyeknek jelentős része — Szeged, Győr, Komárom, Miskolc, Kecskemét, Sopron stb. föliratokban arra kérte a képviselőházat, hogy a törvényjavaslatban foglaltaknál nagyobb adókedvezményeket en-

embere az én bájaim hatása alatt áll; Szalóky Péter pedig — no azt nem hinném, hogy neki is hizelegetett volna, nem; neki csak olyan újabb gyöngyszem lehettem az ő hódításai füzérében; s talán sajnálkozott is rajtam, szegény boldogtalanon, a kinek szintén az ő rabszolgájának kellett lennem; de hát édes Istenem, tehet ő róla, hogy ő belé mindenki belehabarodik . . .

— Ez az, — igaz van, kisasszony, ilyen a Szalóky Péter!

— No ugye! Nem is hitte volna, hogy ily alapos ismeretekkel fogom a védekezésemet támogatni! — Aztán Szalóky Péter kissé — úgy el is bizta magát. Ha rabszolgája vagyok, gondolta bizonyosan magában, hát hadd legyen rabszolgája! Én velem már nem volt sok dolga. Én már a hálómban voltam. Csak úgy kegyelemből (hogy az a szegény leány élete se legyen csupa keserűség) jutott időnkint kis alamizsnát. — Ez megint én nekem nem tetszett; mert, tudja . . . én olyasformán véltem, hogy Szalóky Péternek még kellett volna egyet-mást megtenni, hogy egészen a rabszolgája legyenek; és azt is gondoltam, hogy talán mégis vagyok én olyan olesó portéka, hogy pár fikszirozó pillantas, pár üres bók, meg

kis mende monda — terjesztésnél többre ne kerülne az én meghódításom . . . Nem volt igazam?

— Föltétlenül, kisasszony, mindenesetre!

— Egyszer aztán oda is szóltam neki. A jogászbálon voltunk. Tudja maga is, nagyszerűen mulattunk. A Szalóky Péter ugyan máshol esapta a szelet, de akkor észre se vettem. Mikor már menni készültünk, akkor jött felém Szalóky Péter: „Még egyet tánczolunk.” Határozott, büszke hangon mondta ezt. Szinte láttam a pillantását, a melylyel a czimboráinak oda sanyitott, hogy: „Meglássátok, micsoda hatalmam van nekem ezen a lányon. Majd csak nezték, majd csak úgy kifut a szemetek a bámulattól, ha látjátok, hogy dob el *ez a lány* belépőt, sált, s hogy mekkora örömmel dobja magát oda a karjaimba. Csak nézzetek is . . .” Végigmérettem. Soha még egy nem utáltam férfit, mint akkor őt. „Már készülünk.” — „Eh, felelt kissé bosszusan is Szalóky (micsoda ereje lehet ennek a lánynak, hogy úgy tud az érzelmeim uralkodni!) „még egy ráadás táncot!” Ez már aztán perfidia volt. „Ráadás tánczom nincs.” Vágom oda neki, s azzal elmegyek. A mig egy percre vissza néztem,

láttam, a mint Szalóky csak állt, csak nézett utánam, mintha csak kérdezné magától: „Én vagyok az a Szalóky Péter, és ez az a Fertő Ilus, a kit én rabszolgámmá tettem?” — Ez volt aztán a diadal, a lefőzés!

— És azóta?

— Nem is tudok sokáig rá gondolni. Utálom. Vagy nem is; csak olyan közönyös nekem ő, mint maga, vagy akárki, mint mind a férfi. Nos hát, — szeretem én — vagy csak szerettem is valamikor Szalóky Pétert?

— No, a mi azt illeti, nekem még volna rá szavam, sőt azt is mondhatnám, hogy a miket elmondott, azok mind csupán a szerelemnek jelei

— Menjen, maga

— . . . hanem azért meghajlok érvei előtt, és készséggel adok igazságot a maga állításának. De azért egyet kérdeznék, mert arra mód nélkül kíváncsi vagyok. — Izé . . . no, mondja csak Ilus, — maga ugyan mindjárt azt veti ellen, hogy az sohasem lesz, — de azért csak megkérdem: ha Szalóky Péternek eszébe jutna, hogy magát megkérje, — mondom, csak úgy tegyük föl, — mint szólna hozzá?

— Az lenne csak az én végső győzelem! Itt állna, itt térdelne előttem, vergődve,

gedélyezzen a vidéki városi építkezéseknek. E föliratok kétségtelenné tették, hogy a kormány javaslata csak hosszabb vita után s nem jelentéktelen módosításokkal emelhető törvény erejére. Erre a hosszabb vitára pedig nem futja ki abból az időből, a meddig együtt lehet még tartani az országgyűlést. A szóban levő törvényjavaslatot tehát, mint halljuk, nem veszik föl amaz ügyek sorozatába, melyeket a parlament még a nyári szünet előtt elintéz.

HIREK.

— **A miniszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. főigazgatónak, mint a középiskolai tanárok folyó évi egyptomi tanulmányutja egyik vezetőjének ez alkalommal kifejtett buzgó és sikeres tevékenységéért elismerő köszönetét nyilvánította.

— **Millenniumi kitüntetés.** A király Magyarország ezredéves fennállásának megünneplése alkalmából Molnár György újvidéki műépítésznek a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **„A zenai csata” a műcsarnokban.** Eisenhut Ferenc, jeles festőművész a napokban elkészült a zenai csata nagyszabásu festményével, melyet Bács-Bodrog megye megrendelése folytán a millenniumi alkalmára készített. A festményt f. hó 10-én a műcsarnokban el is helyezték, a hol az bizonyára méltó feltűnést fog kelteni.

— **Templom-avatás Ó-Becsén.** Az ó-becsei ref. és lutheránus híveknek eddig nem volt templomuk, s a szomszédos falvakban jártak el istentiszteletra. Pár évvel ezelőtt gyűjtést indítottak s a több oldalról érkezett adományokból akkora összeg gyűlt egybe, hogy az egyesült gyűlékezet templomot építhetett magának. Az új templom most készült el s azt ma, vasárnap délelőtt 10 órakor avatják fel nagy ünnepséggel. A szertartást Szász Károly ref. püspök végzi.

— **Bácskai sportsman győzelme.** Megirtuk multkor, hogy Vojnich Sándor szabadkai földbirtokos a fővárosi löversenyeken első díjat nyert. Mint értesülünk, a jeles sportsman e diadalát most újabb két

győzelemmel tetéztetem: a f. hó 7-én, vasárnap megtartott budapesti trapp versenyen két első díjat nyert, 2000 korona értékben. — Kettes versenyben Legény és Kontrással ment, Bernrieder János lovai ellen, s remekül győzött. Ezután egyes verseny következett, a melyben két lovat menesztett: Kontrást és Mátka, Mátka 150 méter hátránnyal indult, br. Senyei Géza lova ellen. Kontrás első lett, Mátka második, tehát egy futamban mindkét első ló az övé volt. A lovakat maga a tulajdonos (ifj. Vojnich Sándor) hajtotta s remekül mentek anélkül, hogy felváltak volna. — Mátka kilométer recordja 1 perc 40 mperc, ez oly nagy eredmény, hogy első klasszisú amerikai lovak teszik csak meg ily rövid idő alatt a kilométert.

— **Tanügyi kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Rodt Lajos zombori áll. főgymnasiumi helyettes tanárt eddigi állomáshelyére rendes tanárrá nevezte ki.

— **A tenyészkiállítás nyertesei.** A tenyészlokiállítás jüryje a következő bácskai kiállítókat tüntette ki jutalommal: *Vojnich Sándor* félértékű kollektív kiállításért díszoklevelet kapott, *Vojnich Simon*, *Vojnich Jakabné*, *Vojnich Béla* és *Szabadka város* a nagy millenniumi érmet kapott, *Rédl Béla* báró pedig kiállítási érmet és részvételi érmet kapott.

— **Halálozás.** Dr. Váli Béla, vallás- és közoktatásügyi miniszteri segédtitkár, a magyar színeszet és színi irodalom jeles buvárlója, Szabadka város szülőtte, f. hó 8-án Budapesten elhunyt. Temetése f. hó 10-én ment végbe nagy dísz és élénk részvétel mellett Szabadkán.

— **„A kik német beszédet akarnak”** című hírünkre vonatkozólag Schmolka Mór, Bács-Bresztovácziól, annak közlése tételére kért fel bennünket, hogy, noha a község nagy része úgy várta, a hitközség kiküldöttje — történetesen épen ő — egyáltalán nem kötötte ki, hogy a millenniumi beszéd német legyen. A község s a jelen voltak tulnyomó részére való tekintettel, a kik jó részben magyarul alig értek, mindenki német beszédet várt volna, de azért a beszéd alatt türelmetlenségnek, vagy az elégtelenségnek még csak legkisebb jele se volt észlelhető, valamint az sem áll, hogy dr. Fischer Mihály főrabbinak inteni kellett volna, hogy a beszéddel készen van. Fischer Mihály dr. a beszéd után nem ült azonnal

Ilusnak negyvenezer forintja volt, Szalóky Péternek körülbelül ugyanannyi adóssága, szép reményekre jogosító hivatala, és még szebb reményekre jogosító protekciója. Nem kellett tehát nekem valami különös jövendőmondó tulajdonsággal birnom, a mikor föl tettem, hogy hátha Szalóky megkéri Ilust.

A megkérés csakugyan megtörtént.

Hanem Ilus nem bizonyult következetes drámai jellemnek. Igent mondott.

Az én kételkedésemet, a melylyel ezt a hirt fogadtam, maga az eljegyzés oszlatta el.

Én is ott voltam. Mikor Péter ép a mamákkal volt elfoglalva, meg nem állhatam, hogy Ilust félre ne hívjam:

— Ugy-e, hát nem volt kedve a végső győzelemhez? Mégis másképpen csinálta meg azt a romantikus tragédiát? . . . És mégis csak . . .

— Tudja, amúgy tán regényesebb, szebb lett volna, de így . . . azt hiszem . . . jobb. A *végső győzelem* így is enyim.

Oroszi Elek.

kocsira, hanem még mintegy jó óráig a hitközségi elnök lakásán időzött. — Mindezeknek szívesen adunk helyet, noha nagyobb jelentőségök alig van, mert megczafolva nincsen az az állítás, hogy ók csakugyan *német beszéddel akartak*, csupán némileg okadatolva; továbbá mivel nem von le egy csopót se dr. Fischer Mihály érdeméből, aki jónak látta őket figyelmeztetni, hogy oly ünnepet, mint a millenniumi, *mélloan* csakis magyarul lehet ünnepelni. — Egyet azonban mégis örömmel veszünk tudomásul; azt ugyanis, hogy a b.-bresztovácziak visszaautájuk mindazok a következtetéseket, melyeket az említett hírből az ő hazafiságukra le lehetett vonni. Ők, a mikor a millenniumi ünnepély nyelvűül a németet várták, nem szándékoztak ezzel semmi magyarelles érzelmel demonstrálni, és azt hiszik, hogy ők már az által is kimutatták hazafias lelkesedésüket, hogy a millenniumi ünnepet oly imponánsul igyekeztek megülni, s hogy ez sikerüljön, a legilletékesebb szónokot, a kerület főrabbiját is kiközösítették erre az ünneplés alkalmára. A hazafiság ily önérzetes megnyilatkozását már szívesen konstatáljuk. — Ennek már aztán örülünk!

— **Névmagyarosítások.** Ziegler György zombori illetőségű székelyudvarhelyi lakos, valamint kiskoru Jenő nevű gyermeke Zombor-ra, Pollák Sámuel zombori illetőségű lakos, valamint kiskoru Hermin, Jolán, Janka és Jenő nevű gyermekei Pártos-ra magyarosították meg nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

— **Színészlet.** *Kunhegyi Miklós* színházunk igazgatója jelenleg Tatan, a gróf Eszterházy fele színkörben működik jelesen szervezett társulatával s miként örömmel értesülünk, — a legélénkebb pártfogás mellett, a mi a millenniumi nyarat tekintve — nagy szerencse. *Kunhegyi* augusztusig marad Tatan s onnan Szolnokra teszi át állomását, hol az új színházat nyitja meg. Eddigelő a téli időnyre a következő első rendű tagokat szerződtette: Tarnai (Csupordia) Leona, Medgyessy Erzsike, Mányai Aranka, Ligetyi Józsika énekesnőket. Holéczy Ilona, drámai hősnőt, Szarvasi Ilonka szendőt, Takács Marika naivát, Bárdyné Anna s Házy Anna anyaszínésznőket. Kemény Lajos hős szerelmest, ki egyuttal barátom énekes, Deesi Alfréd lyrai szerelmest, Bárdy Lajos hős és jellemszínész, Kómy Gyula, Ferenczy Frigyes, Igmándi Ferencz comikusokat, Nográdi Janos tenoristát. Az igazgató maga kedélyes apa, bonviván. Karnagy: Varady Aladár, kinek a budapesti népszínháznál operetteje került a mult évben színre. A zenekar 11 tagból lesz, a karszemélyzet 12 tagból fog állani. Egyuttal idézzük a „Pesti Hírlap” június 11-én *Holéczy Ilonkáról* megjelent tudósítását, ki mint vendeg egyik fővárosi színkörben lépett fel:

„Intelligens, nagy számu közönségtöltőtte meg ma este a színkört, amelyben Holéczy Ilona lépett föl mint vendég a Kaméliás Hölgy „Gauthier Margit” szerepében. A fiatal művésznő, aki a vidék egyik legjobb drámai színésznője, de akit a fővárosi színkörökből is előnyösen ismer a közönség, rövid idő alatt nagyott nőtt tudásban, tehetségben. Ma különösen szerencsés estje volt. Nehéz szerepét sok tudással, intelligenciával, a szenvedélyek sok helyütt elementáris kitörésével játszotta meg, zajos tapsokra ragadva a közönséget, a mely a fölvonások után négy-ötször hívta lámpák elé és sokat tapsolta a megjelenésében is bájos művésznőt.”

— **Katonai kitüntetés.** A király dr. Lemberger Rezső szabadkai 6. honvéd gyalog ezredbeli ezredfővornak a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

De hát az élet nem csinálja ilyen következetesen a regényeit. Annnyival is inkább, mert a regényírők a tetszésük szerint alkotják a körülményeket, meg az eseményeket, az élet regényeinek, meg minden szereplő legkisebb tette is más fordulatot ad.

a hogy egyszer engem képzelt, — kinos bizonytalanságban; minden boldogsága az én egy szavamtól függne. Összetett kézzel, sovár tekintettel beszélné hozzám, én meg csak azzal a közönyös tekintettel, mint a melyikkel őt a bálban leföztem, tán kissé megvetően néznék végig rajta és egy csapással szétzörnéne valamennyi ábrándjait, a hogy kurtán oda mondanám neki: „Nem.” És nem, és minden könyörgésre is csak hajthatatlanul mondanám: nem, nem, — sohasem!

— Nagyszerű! Klasszikus valami. És kicsoda regényesség! Akár egy mintaszervi tragédiában. Ön a megsértett hiúság jelképe, a mely elégtételt követel; — ő a megalázkodott elbizakodottság, a megtört öntudat. Az ön győzelmé — az ő tragikus bűnhődése. Nagyszerű! Kész regényanyag! Valóban, kiaszony — ily következetességhez, ily jellemhez csak gratulálhatok! Micsoda fordulat! Micsoda jellemzés!

Igy a jun. 8 iki hódoló felvomas alkalmával történt zsebtolvajlasok közül is kettő bácskai kéz munkája volt. Koncz Lajosné bácsmegeyi 42 éves napszamosasszony Kakas vidéki kovács zsebt kezdte szakmányolni, Nikolic Verona ugyancsak megyénkbeli 30 éves kés-elárúsító Hercegh Irma nevelőnő tárczáját akarta ellopni, mikor rajtakapták. A két jeles bácskai személyiség, nemkülönbén büntársai ellen a rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Számonkérőszék.** Dr. Vojnits István főispán Bács-Bodrogh vármegye központi hivatalainál folyó hó 20-án számonkérőszék tart.

— **Élelmesség.** Páratlan s egyedül álló az a gondoskodás, melylyel a város tisztviselői minden más szempont felretételével a lukratív üzletszerűség útján pénzt igyekeznek szerezni. Dr. Csihás Benő polgármesterünk mindenki örömeire s a város utczaí és tereinek legtöbbjein díszítésre szánt gyeget teremtett. S ime utódja e gyeppöldet is hasznosítandó — árendába adja, s a bérlők a fűvet meter magasságig növesztve a város közepén szénatelepet létesítenek. A vármegyeház előtti városi téren, a bajai utczaán stb. rendekben fekszik 8 napon át a széna, s aztán a gyűjtők rakásra rakják, s néhány nap alatt elhordják. Hát t. városatyák, nem tudják önök, hogy az így letarolt tér többé nem alkalmas díszítésre, hanem kis szárazság mellett sárga, száraz köröt terem? Ha a város tisztelt előjárói nem akarják ezen területeket díszül megahagyni, akkor még hasznosabb lenne azokat kukoricza alá, vagy dinnye földnek bérbe adni. Nagyon csodáljuk azt a közönyt, mellyel a felügyeletet gyakorló törvényhatósági bizottság ilyen és hasonló profan ténykedéssel szemben viselkedik.

— **Áthelyezés.** A király június 6 iki legfelső elhatározásával dr. Biber Gyula apatini kir. járásbírósi albirónak a budapesti II. kerületi kir. járásbíróshoz saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

— **Királyi kegyelem a Zasztava embereinek.** Az újdéki „Zasztava” volt felelős szerkesztője Popovics Milán, továbbá ugyanennek a lapnak szabadkai levelezője Tomics Miklós, a kire csak nemrég másfél évi államfogházbüntetést mért a szegedi királyi törvényszék mint sajtóbírószág, a m. királyi igazságügyminiszter ajánlatára, királyi kegyelem alapján, f. hó 10-én kiszabadultak a szegedi államfogházból.

— **Az apatini posta.** Zombor és Apatin között eddig direkt postai összeköttetés volt. Ezt a direkt összeköttetést megszüntették. A posta ezután Prigl.-Szt.-Iván keresztül fog közlekedni, Prigl.-Szt.-Ivánig tehát vonat útján.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter Epstein Gyula zentai lakos, valamint kiskoru Imre és László nevű gyermekei vezetéknevének Erdély-re, leendő átvaltoztatását megengedte.

— **Büvészet.** Alapy tanár, jeles és elismert büvész a napokban városunkba érkezett és itt *Senfonia* urhölgygyel, a török udvari hárem médiumával megkezdte érdekes előadásait. A műsorozatot indiai, egyiptomi, görög és a modern büvészet legérdekesebb mutatóványai, a spirítizmus, a hipnotizmus, a gondolatolvasás és a telepátia mutatóványai s végül egy látványos mulattató büvész egyveleg: „*Ünnepély a pokolban*” fogja kitölteni. Az előadások nem csupán érdekesfeszítőek lesznek, hanem tudományos értékkel is fognak bírni, s így ép úgy ajálható laikusok, mint a tudományos emberei részére.

— **A bezdáni tűzoltó-zené Zomborban.** A bezdáni önkéntes tűzoltó-egylet zenekara vasárnap d. u. 4 óratól 6-ig terjedőleg térszerűen tervez a zombori korzón. Azután pedig Miklósi Vilmos kerthelyiségében fog játszani, ahol a kert megnyitási ünnepe lesz.

— **Vármegyei közgyűlés.** Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 23-án rendes évnegyedes közgyűlést tart.

— **A szesz hatása alatt.** Bajmokon Kulneicscs Jakab ittasfővel agyonütötte Kollár György nyolczéves iskoláslút.

GSARNOK.

Márk és Szibinyáni Jankó.*)

Márk királyfi a piros bort issza,
Az ő fehér szép várában issza,
Mellette ül anyja, az elaggott,
A midőn ő ivással felhagyott,
Márkhoz így szolt az ő édes anyja:
„Márk királyfi! anyád egyetlenje!
A mióta te megemberkedtél,
És az éles karddal kerestekdél,
És jó lovad hátán üldögtélél, —
Volt-e eset, a mely megijesztett?”

Márk királyfi így felelt meg erre:
„Igen, egyszer nagyon megijedtem,
Ez akkor volt, mikor Jánkó vajda
Ős Budának fehér szép várában
Mégkérte a király leányát.
Összegyűtte Jánkó sok vendéget,
Háromszázból állt a nászkiséret,
És én voltam nászán a vőfénylet.
Összegyűjtívén itt a sok vendéget
Megindultunk Buda vára felé.
Budavárban fényesen fogadtak
A király is, meg a királyné is.
Mi előzben azt a hírt hallottuk,
Hogy egy arab elállja az utunk,
Hogy az uton vár a nászmenetre
És hogy készül erős ütökzetre,
Hogy a leányt kezére kerítse.
Királyné és király megijedett
És a dolog minekünk sem tetszett.
Oszt a király szép nászajándékot,
Miközöttünk kiki ezt-azt kapott,
Nekem lányát a kezembe adta,
Az udvarból szépen kikisértek
A király is, meg a királyné is.
Bucsuzáskor egy szép kardot kaptam,
Szinaranyból volt az kovácsolva.
Ekkor így szolt énhozzám a király:
„Márkó, királyfi! ezt a kardot fogjad,
Vedelmezd meg vele leányomat,
Az arabnak valahogy át ne add!”
A királyné arany almát adott:
„Márkó itt van ez az arany alma,
Örizz lányom, mig érsz Szibinjvárbá,
Szibinjvárbá a te nagybátyádhoz.”
És mi aztán utnak megindultunk,
Országuton vezetett az útunk.
A mör akkor jelent meg előttünk,
A mikor mi a nagyútra jöttünk.
Nagy lovon ült, nagy fekete lovon
Az idejét ő avval töltötte
Hogy a kardját a felhőkbe dobta
És estében fogavál elkapta.
Most sorjába viadalra hívott,
Hogy kiálljunk páros viadalra
És lerakjuk pogyászunk az utra.
A nászmenet mindenét letette,
És a hegnyek futva útját vette,
Ugy, hogy senki nem maradt az uton,
Csak egy magam és a szép menyasszony.
A fekete arab rám kiáltá:
„Hallod-e te menyasszony vőfénylet!
Most választhatsz, adda lányt s podgyászod,
Avagy állj ki velem viadalra!”
Amint hallja ezt a szép leányka,
Két karjával borult a nyakamba,
És elkezdte sirni keservesen:
„Márkó! kérlek, ne adj az arabnak!
Márk! ne add ezt, az Istenre kérlek!”
Ekkor anyám, az ötlött eszembe,
Hogy mikoron azták a kezembe
Ajándékul és a szép leányom, —
Akkor bizony nehéz terhet adtak!
Itt a lány is öntözött könyvével

És könyörög, kér a nagy istenre —
En hát a lányt eloltam magamtól —
„Ne féj ne féj! szépséges leányom!
Mig a fejem áll a két vállamon!
Addig arab el nem visz leányom!”
Deli Sárác lovamra ugrottam,
Zobolysapkám a szemembe húztam,
Az arabra rohamot intéztem,
A kivont kard volt fehér kezemben t
Az arabot mikoron elértem,
Az arabra egy csapást rámértem,
Olyat, hogy a két szemem behunytam;
Amikoron szemem kinyitottam,
Hát azt látom, arabot levágtam,
Két darabba hullott az arabja,
Még lovának is jutott belőle,
Mert a ló is a földre ledőle
S többé nem hord nyergert, arab terhet.
Az arabnak a fejét levágtam
És elmentem a szép menyasszonyhoz:
„Édes hugom! szépséges leányom!
Szedd most össze holminkat az uton.”
En kerestem, hol a nászkiséret,
De nincs egy se, bejártam a hegyet.
Összeszedte a lány a pogyászunk,
És mi tovább folytattuk az utunk.
Szibinyáni Jánkóhoz amint értünk,
Késő éj volt, mikor oda értünk.
Mi beléptünk Jánkó udvarába
S hallgatóztunk torna ablakába, —
Hát a násznép a piros bort issza,
És beszélnek, isznak összevissza:
„Márk királyfi eszt elvesztette,
Hogy a fejét s a lányt elvesztette.”
Amint hallám, hát én agg anyácskám,
Kalapácscsal zörgettem kapuján.
Az udvarból Jánkó szava hallszik:
„Ki az, a ki itt bezörget éjjel?”
En kiáltok, kivül, nagy erővel:
„Jó barátom! Jánkó vajda hallod!
Nyisd ki kérék nekem a kapudat,
En vagyok az, Márk, a te barátod,
En arádat hozom, majd meglátod,
És még hozom az arabnak fejét!”
Ezt meghallja a szibinyi vajda,
Gyorsan ugrik, nagyon örül rajta,
És megnyitvan az udvar kapuját
Márknak, lánynak stíri sok csókot ad.
Márk Jánkóhoz erre igen szolt:
„Nesze a fej! Jánkó jó barátom,
Tudd meg ebből, édes jó barátom,
Hogy én bennem milyen barátod van!”
Mi beléptünk a fehér toronyba,
Amint engem a vendégek látnak,
Nem örültek egy csepet sem annak.
Fészkelődnek, összeszorulkoznak,
És én nekem bőven helyet adnak.
Hozzáálltunk a nűs borítalhoz.
A mikoron a borral beteltem,
A szép lányhoz ilyképen beszéltem:
„Édes hugom! szépséges leányom!
Hozd el kérék a nászajándékom!”
És én bőven adtam ajándékot.
Jánkó nekem ajándékba adott
Szinaranyból egy fényes csillagot,
És a lány egy arany almát adott. —
A mióta világotam élem
Ez az eset — bizony megijesztett.

Fordította: Dr. Margalits Eda.

IRODALOM.

Márk királyfi. (Kraljevits Márkó) A szerb népmesék és népballadák sokat emlegetett, de kevésbé ismert hősere vonatkozó népballadák közül tett harmincegyet át magyarra dr. Margalits Ede, egyetemi tanár. A fordító ezzel elismerésre méltó szolgálatot tett a magyar irodalomnak, a melynek epikája igen gyakran találkozik a délszláv népek mondakörével. A népballadák a német, francia és az olasz irodalomban nagyrészt ismeretesek, mig nálunk Vitkovics Mihálynak és Székács Józsefnek dicséretes kezdeményezése alig járt hatással. Pedig hogy a szerb népköltészet mily gyönyököket rejt magában, azt nemcsak az említett írók szemelvényei-

*) Dr. Margalits Edének „Márk királyfi” cz. műfordításából L. a mai „Irodalom” rovatunkat.

ből, hanem egyes újabb költők fordításából is konstatálhatjuk. Ujabbán Dömötör Pál is átültette a szerb népköltészet néhány remekét a magyarba. (A kótet egy darabját „Kraljevits és a ramazán”-t is lefordította. Dömötör) — A szerb népköltészetnek pedig legszebb és legvonzóbb része a hős és vitéz szerb királyfiról, Kraljevics Márkóról szóló mondák. (A szerbeknek, de még a hazánkban lakó gör. keletieknek, horvátoknak és dalmátoknak szájról szájra szálló énekei ezek. A magyaroknak pedig, a kiknek a szerbek legközelebbi szomszédjaik, másrészt pedig mivel azok nagy része hazánk területen él „nemcsak érdekes” — mint Margalits előszavában mondja — „hanem szükséges is volna, szellemük tükrét, költészetüket és irodalmukat ismertetni és ismerni.” Ezzel azt hisszük eléggé jellemeztük Margalits abbéli érdemét, hogy e fáradságos munkára vállalkozott. Még csupán azt fűzzük hozzá, hogy a fordítás a lehetőségig hű az eredetihez, a miben a szerzőt, ki maga a horvát nyelv tanára az egyetemen, alapos nyelvismereite is segítette, továbbá, hogy a külalakja, a verselése is szép. — A fordítás eredetileg a Kisfaludy társaság érkönyve számára készült de technikai okok miatt a Szt. István társulat tudományos és irodalmi osztálya adta ki, és ott is kapható. A 199 oldalra terjedő nagybecsű mű ára 1 frt 20 kr. — A fordításokból mutatót lapunk mai számában közlünk.

Közgazdaság.

A Ferenc-csatorna részvény-társaság f. hó 10-én délelőtt tartotta közgyűlését, Türr István tábornak elnöklete alatt; a kormány képviselőiben Toepke Alfréd miniszteri tanácsos jelent meg. Az igazgatóság évi jelentését Reményi Antal jogtanácsos terjesztette elő. E szerint a Ferenc-csatorna forgalma az 1895. évben 67,374 frt 59 kr tiszta jövedelmet eredményezett. Ezt a győnye eredményt főleg a vízállás-viszonyok kedvezőtlen volta okozta. De sokkal súlyosabb csapás volt az, hogy az újvidéki dunai zsilip felső feje, a rajta levő vashiddal együtt, valamint a vízlevezető csatorna fala, az egész hosszúságban, váratlanul összeomlott. Az újvidéki kettős zsilipen pedig az alamosás veszedelmes tünetei mutatkoztak. A baj, amit a minisztérium hivatalos közgei útján megejtett vizsgálatból kiderült, a zsilipfej alamosódása miatt történt. Az újépítést azonnal munkába kellett venni s mert ennek a költsége meghaladja az 50,000 frtot, ezáltal az egész tiszta jövedelmet erre a célra kell fordítani s így az elsőbbségi kötvénytulajdonosok ebben az évben osztalékot nem kaphatnak. Sokkal kedvezőbb az eredmény a csatorna másik feladatánál: a gazdasági iparágak létesítésénél. A Ferenc-csatorna a Tiszától a Dunáig terjedő vonalon hét virágzó malomtelepet tart fenn, amelyek földolgozzák Bács megye nyersterményeit. A rizstermelés is folytonosan fejlődik; ez idő szerint 1300 holdon termesztik a legjobb minőségű rizst. Jövedelmi emelkedést lehet várni a halászatból is. Örömmel jelenti az igazgatóság, hogy a csatorna torkolatának Bács-Földváról Ó-Becse alá már régóta várt áthelyezését munkába vették s így a közlekedés biztosítva van és a hajózó társulatokkal biztos alapon lehet szerződni. Javasolja végül az igazgatóság, hogy a 67,374 frt 59

krnyi tiszta jövedelem egészen a zsilip újépítésére fordítsák s ennél fogva az elsőbbségi kötvények kamatai egészben a kötvénytulajdonosok javára könyveltessenek. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, a fölmentvényt megadta és az igazgatóság javaslatát elfogadta. Megválasztották ezután igazgatósági tagokká a következőket: Neild Frigyes, Pary Ferenc, Szávostz Alfonz, Kvaszay Jenő; felügyelő bizottsági tagokká: Kerekes Gusztáv, Mogyoródy Adolf. A megválasztott külföldiek nevében Neild Frigyes mondott köszönetet, akiket viszont Türr tábornok és Neményi Ambrus üdvözölt, annak adva kifejezést, hogy ennek a csatornának a föntartása, amely olyan szívós kitaratást igényel, főleg az angol részvényeseknek köszönhető, de nagy részük van benne a francia és magyar szakerőknek is. (Eljenzés.) Végül az elnök azt a reményeséget tolmácsolta, hogy végre-valahára a kormány is fog valamit tenni a Ferenc-csatornáért, amely a mellette elvonuló vidéknek egy millió frtnál több hasznot nyújt. Az államnak nem az a főfeladata, hogy kizárólag csak a vasutjaival törődjék, mert a cél nem az, hogy a vasuti kassza gyarapodjék, hanem az, hogy az összes közlekedési ágazatok fejlődjenek; ezek közt pedig méltán számot tarthat a Ferenc-csatorna is a kormány nagyobb gondoskodására. (Helyeslés.) Bizony, — így fejezte be a beszédet — csakis ilyen emberekkel vagyunk képesek ezt a csatornát föntartani, amilyenek ime itt az angolok, (Eljenzés.) akik a sokszor mutatkozó akadályok ba és sikertelenségekbe belé nem fáradnak. (Zajos eljenzés.) Az elnök ezzel a közgyűlést berekesztette.

Nyiltér. *)

Táncziskola!

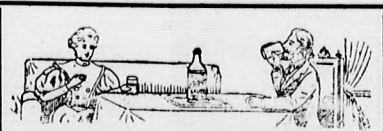
Tamás János városunk táncz-tanítója haza jöve, és a vakációi idő alatt folyó évi július hó 1-jével a

„Vadászkürt”

szálloda nagy dísz termében fogja megnyitni táncziskoláját, és a rendszeres tánczoktatás mellett a következő táncz nemekkel szaporítja: Magyar társalgó társas táncz, (Amerikai négyes), (Valczer noblesse), (polka noblesse), (magyar keringő és sormagyar mind igen szép és kedves alakítási táncok; a n. é. közönség pártfogását kéri

Tamás János

táncz-tanító.

Krondorfi savanyuviz.

Stefánia trónörökösne forrás.
kitünő gyógyviz,
kedvelt asztali viz.
Zomborban minden fűszerkereskedésben kapható.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal. A szerk.

Hirdetések

5919. szám.
tk. 896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törzsek mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hauth János Ádám fia végrehajthatóan Hauth szűl. Rendl Éva végrehajtható szvenvedő elleni 220 frt. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a kir. járásbíró) területén lévő Sztanisics községben fekvő a sztanisicsi 1340 számú beúrtban. 851. hr. 394. sz. ház és 183 □ öi Willand István örökgyogy és Rendl Éva férj. Hauth Jánosné néven bejegyzett ingatlanra az árverést 400. frtban ezenen megállapított kiküáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanra az **1896. évi augusztus hó 25. napján délelőtt 10 órakor Sztanisics község hazánál** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt övadéktépes értékpapirban a kiküáltott kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályserű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1896. évi május hó 30 napján.

A zombori kir. trszék, mint telekkönyvi hatóság.

Radány.
kir. trszéki bíró.

355. szám
1896.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenen közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1511. számú végzése következtében Teuffel Mihály ügyvéd által képviselt Ági Lajos javára Szabadka Mihály ellen 120 frt és jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 frt becsült 6 hintó 1 ülésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 5383 1896 számú végzése folytán 120 frt. tőkekövetelés, ennek 1895. évi augusztus hó 30. napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 38 frt 70 krban bíróság már megállapított költség erejéig a **zombori városháza udvarán** leendő eszközésére **1896. évi június hó 20. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1896. évi június hó 2. napján,

Styrum Mór.
kir. bírósági végrehajtó.

356. szám.

1896.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1896. évi 1512. számú végzése következtében Teuffel Mihály ügyvéd által képviselt Ági Lajos javára Szabadka Mihály ellen 62 frt 86 kr. és jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 1000 frtra becsült 6 hintó 1 ülésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság 1896. 5382. számú végzése folytán 62 frt 86 kr, tőkekövetelés, ennek 1895. évi augusztus hó 10-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 25 frt 35 krban bíróilag már megállapított költség erejéig a zombori városháza udvarán leendő eszközösére 1896. évi június hó 20-ik napján délélőtti 10 órája határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron aiul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban. 1896. évi június hó 2. napján.

Styrum Mór
kir. jbrósági végrehajtó.

Verseny nélkül!

- 1/4 **Kanavász** I. a. dunna áthuzatokra és kötényekre méterenkint 18 kr.
 1/4 **Kanavász** " maradékokban " 17 "
 1/4 **Vászon** I. a. " 20 "
 1/4 **Oxford** ingekre " 13 któl 22-ig.
Rumburgi vászon
 24 méteres 6 frt —

Kék moll lakatos öltönyökre és kötényekre méterenkint 22 kr.

Zemphir a legdivatosabb mintákban, blouze-okra, szoknyákra és kötőkre méterenkint 20 "

Ugyanily minőségben vászon- **lepedőket, törülközőket és asztalkendőket** szállít bámulatos olcsó áron, utánvét mellett

Ig. E. Lederer

szövegész

Nachod (Csehország.)

A munkácsi uradalom gyógyvizéi

elsőrendű orvosi szaktekintélyek által a legjobbnak ajánlatnak és pedig:

a **SZOLYVAI**

forrás
kőszvény és gyomorhajok speetleuma

hólyaghajókna, vesekőnél, húgyhomoknál a legutak hurutos bántalmainál s elzsirosodás ellen stb.

a **POLENAI**

forrás

kőszvénynél, a húgyutak hurutos bántalmainál, Diabetesnál, torok, keze és lábok, hurutjainál, gyomor és belhajoknál Chlorosis Atotika stb.

■ két víznek védjegye.

A „LUHI ERZSÉBET” forrás medve védjeggyel.

endkivüli kellemes ízű és üdítő savanyúvíz. A légző szervek üdült hurutos bántalmainál tulságos gyomorsav képződésnél

védjegye.

üdült gyomorhurtnál, étvágytalanságnál, fertőző árványos betegségeknel mint diateticus ivó viz.

Megrendelhető:

Gróf Schönborn urad. igazgatóságánál Munkácson.

Zomborban kapható: Sztrilich Zsigmond ur keresk. és Horvátovics Stipó ur éttermeiben.

A

„ZOMBOR és VIDEKE” könyvnyomdája ZOMBOR.

Elvállal mindennemű szakmájába vágó munkák gyors, pontos és kifogástalan elkészítését, csinos kiállítás és a legolcsóbb árak mellett.

**Valódi
LODEN**

ajánl
uraknak és hölgyeknek
a tiroli loden-áruház
Baur Rudolf
Innsbruck,
Rudolphstrasse 4.
Vizmentes kabátok,
valódi gyapjuszö-
vetek stb.
Árjegyzék ingyen és bér-
mentve.

**Elragadó szép szövet-
minták magán vásárlóknak
ingyen és bérmentve. Dus
tartalmu mintakönyv, a mi-
lyen még nem létezik, sza-
bóknak bérmentetlen.**

Öltözékeknek való kelmék

Peruvien és Dosking a magas Clerus számára, előírás szerinti szövetek cs. és kir. tisztviselő egyenruhákra, továbbá a rokkantak, tűzoltók egyenruháira, kocsiafhuzat, loden-szövet vizmentes vadászöltönyökre, mosószövetek, utazó plédék 4—14 frtig stb.

Dicséretes, becsületes, tartós, tiszta gyapot, szöveteket, melyek alig ütik meg a szabónak fizetett árat, ajánl

Stikarofsky János,

BRÜNNBEN.

A legnagyobb posztó-raktár fél millió értékben.

Szétküldés utánótt mellett.

KLYTHIA
A BŐR
ÁPOLÁSÁRA
RIZSPOR.

Az arczbőr szépítése és finomítása.
Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rozsa-
szín vagy sárga.
Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir.
tanár által Bécsben.
Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz
mellékelve.

TAUSSIG GOTTLIEB
cs. és kir. udvari toilette, szappan és illatszergyár
Bécs 1. Wollzeile 3. sz.

Egy doboz ára 1 frt
20 kr. elküldés utánvét
Kapható: a legtöbb illatszér-, drogua- és gyógyszerárakban,
valamint Zomborban: Engel Mór, Weidinger A. és S.
és Teltsch Gáspár keresk. czégekknél.

Képviseelője a Premier Cycle Co. Cowentry-i, a eidel és Neumann dresdai, Ths Schmith
glasgovi, valamint több hírneves gyáraknak az Alföldön egyedüli képviselője

Egyleteknek kerékpárokkal való felszerelését igen kedvező feltételek
mellett vállalom el.

!!! Legolcsóbb be-
vásárlási forrás!!!

Kemény Lajos

kerékpár raktáros
Hód-Mező-Vásárhelyen,
Főtér.

Ajánlja az érdeklődők b. figyelmébe a legújabb rendszerű **kerékpár-
rok**, ugyszintén **kerékpárrészek és felszerelési cik-
kekkel** dusan felszerelt raktárt jutányos árak és kedvező fizetési felté-
telek mellett

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek, több kerék-
pár vásárlása esetén minta-gépekkel megjelenek.

Betanítás vevőknek ingyen.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zomborban már több kitűnő gépem van forgalomban előkelő ke-
rékpár egyesületi tagoknál.

A lehető leghozzávalóbb kiszolgálásról t. vevőimet biztosítva, vagyok
teljes tisztelettel

Kemény Lajos.

A helybeli, aradi, eszabai és szabadtéri kerékpár
egyleteknek szállítója.

Használt kerékpárokat vásárlás esetén illő árban becserelek.

FELTŰNÉST

kelt, a mit a **Mogán Henrik** czég uri-, női- és gyermekruha dívatá-
rukban felmutatni képes.

Ezzel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy itt **Zombor-
ban, Koszanits-féle házban** nevezeit szakmában raktárt nyitottam. Bátorodom azért
a n. é. közönség ezen Zomborban még ily dús választékban nem látott **ÁRU - RAKTÁRT** szives
megtekintésére meghívni, mert saját érdekében van minden vevőnek egy próba vásárlás által ezek
valódiságáról meggyőződést szerezni; egyáltalában mindig azon leszek, hogy tisztelt vevőim becses
megelégedését megnyerjem.

Mogán Henrik
Zombor, Ujvidék,

Kossuth-utca Koszanits-féle ház.
fő-utca

Árjegyzék:

50 %-kal olcsóbb, mint bárhol és legalább oly szép mint rendelt munka.

URAKNAK:

Gyermek öltönyök szövetből	2 frt	—	król	10frt
3—10 évig	4	—	"	15
Füú szövetöltönyök	6	—	"	50
Férfi " " " " " " " "	10	—	"	30
" " " " " " " " " " " " " "	17	—	"	30
Legf. Jaquet öltönyök	20	—	"	50
" utczai-, szalon és frakk- öltönyök	8	—	"	22
Legelegánsabb felöltők	2	—	"	25
Gyermek- és fü-felöltők	16	—	"	22
Priest. felöltők pervien és kam- garnból	6	—	"	10
Priest. felöltők liszterből	1	—	"	75
Uri nadrágok szövetből	2	—	"	10

NŐK RÉSZÉRE:

Női jaquet selyembéléssel	3 frt	50	król	26frt
Leány " " " " " " " "	1	—	"	50
" " " " " " " " " " " " " "	2	—	"	50
Női gallérok	2	—	"	20
Legelegánsabb női felöltők	7	—	"	50
Ezekon kívül, addig míg a készlet tart, mélyen leszállított árak mellett, teli jaquetek, gallérok, felöltők, gyermekköpenyek stb.				

